

Latweeschu Awise.

52. gaddagahjums.

No. 36.

Dreschdeenâ, 5. (17. September).

1873.

Redakteera adresse: Pastor Safranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Expeditiija Besthorn L. (Rehber) grabmatu bobde Zelgawâ.

Rabbitaj: Wisjaunakabs sinna. Daschadas sinna. Semmes gahse par gaismotaju un silditaju. Wezpuischa kludbas. Perteeschu lebniau fobdbbas. Re-assuirsti man'. Missiones dakmanas fauremtas. Urbildas. Naudas tirgus. Lobbibas un pretschu tirgus. Studinatschanas.

Wisjaunakabs sinna.

Behterburga. „Liffumu krahjuma“ 73 gabbals darra sinnamu, ka Rihwas gohdu pilnam farram par peeminnu tawfchoht taisttas sudraba medallas.

Berline. Wezfattoli leelâ skaitâ Konstantz pilsehtâ us konferenzi fanahlfuschi.

Parises erzbisckaps islaidis „gannagrahmatu“, kurrâ fattoleem ufdohd luhgschanas noturreht wajatai fattolu basnizai un pahwestam par labbu. Schai grahmatâ atroh-nahs tahdas neklahjibas un rupjibas pret Wahzijas un Itajijas waldibahm, ka Franzijas ministerija isfluddinajust, wianai pee schahs „gannagrahmatas“ ne-essohht nekahda dalliba.

Spanija. Karlissi taifahs leelu Tolosjas pilsehtu apen-zeht. Waldiba eefauz referwas armiju un taifahs ar wissu spehfu dumpineekeem eet wiersâ.

Hallisaks. Wicht pilsehta tuwumâ, pee Kap Breton fallas, zaur breefmigu wehtru pahri deenâs 56 fuggi pohstâ gahjuschi.

Nu-York. Hawannas pilsehtâ ugguns grehls bijis, zaur kurre wairahl ka 2500 familijas bei pajumta walikluschas un pehdigâ nabadsibâ krittuschas. R. S—z.

Keisariiskas majestetes 26. August sweiki Uwadija no-brankuschi. Ap 10. Septemberi gaidohht Konstantinopolê Englantes prinzi no Edinburgas, kas tur brauts zauri un dohfees us Krimu, fur wianâ augsta bruhte miht. — Us melnahs juhras isg. nedelâ daudi fuggi zaur wehtrahm draggati.

Dundagas draudses mahzitajs Karl Gläser pehz 7 mehneschu gruhtas flimmibas irr 24. August Deewa preefschâ aigahjis. Relais bij 68 gaddus wezs un stahweja jau 43 gaddus mahzitaja amatâ. Lai nu dufs ta Kunga strahdneels Winna saldâ meerâ!

Wilnas generalgubernators Potapows 25. August bija Rihgâ un noturreja rewiju par Rihgas lehgerds stahwoschu farra spehfu, kas arri peefriht pee Wilnas ferra spehfa aprinka. — Jau no 5. Augusta irr eerikthehts, ka weeni dselzjella ratti no 1. un weeni no 2. klasses eet teescham zauri no Dinaburgas us Maslawu, ta ka nemas nau us jella ja-issahpj. Gribb to wehl eewest, fo weendâ rattâs warrehs brautt no Rihgas lihds Maslawai.

Behterburga. Jau no isg. gadda irr ta eerikte, ka warr arri atwehtas billetes par pasi fuhtiht. Bet tad nu gaddijees, ka scho labbumu nebehdneeki irr ta iswalka-

jusch, ka ar schahdahm atwehtahm grahmatahm, fo us wissahm pastehm warr lassihht, irr rupjus ralsius schim un tam peefubtijusch, fawu wahrdu nepeesihmejoht, tad ministera kungs irr nospreedis, ka ne weenu tahdu grahmatu, fur netiklas zitta aistitschanas atrohdahs nebuhs par pasi tablahf fuhtiht.

— Preefsch Pohlu un Leischu schihdeem gribb weena leela beedriba zeltees, kas tur pat pirk semmes platfchus un tohs tad par lehtu malfu eerahda schihdeem, lai wianai schahf fawu maist gohdigi pelniht ka semmes lohpeji un at-fahj to raibo andeles dsihwi, kas tohs wedd daudi apgreh-zibas, un paschus pamett pohstâ un nabadsibâ. S.

Daschadas sinna.

No eelschsemmehm.

Saldus aprinka ffolhotaji 27. August noturrejuschi ffolhmeisteru konferenzi Strikku ffolhlas namimâ. Klah-takas sinna par to pasneegsim nahkofschâ nummurâ. Bet weenu no schihks konferenzes spreedumeem newarram pamest jau te nepeeminnetu. Kad mehsh daschus nummu-rus atpakkal ar saweem lassitajeem pahrrunnajahm to ffolhmeisteru konferenzi, kas Rihgâ Juni mehnesi tappa turreta, tad mehsh jawas dohmas isteizahm, ka mums schi konferenze liffahs ffolhlas lectu greisâ zekâ eegreeschoht un ka tapehz nespehjam par wianu ne fo preezatees. Mehsh jau tuhliht dohmajahm, ka ar scheem zelleem, kahdus tas tur fanahjis ffolhmeisteru pulzinisch grassijahs us fawu rohku ween usnemt, leelais pulks nebuhs wis meerâ; un ka mannijahm wismasahl Kur-semmes ffolhmeisteri spehja eedraudsetees ar to garru, kahds us tahs konferenzes waldija. Tapehz tad arri ne-brihnamees, kad dsirdam, ka daudi Kursemmes ffolh-meistiri schahf turreht par wajadhsigu pawissam atfazzitees no tahs Rihgas konferenzes zenteeneem. Par sismi no tam warram pastanoht par weenu tahdu adressi jeb rakstu, fo, ka dsirdam, wissi Saldus aprinka ffolhme-isteri essohht Behting L. ka komitejas wihzewresidentam pee-fuhthijusch un kurram warbuht peebeedrofees wehl daschi zitti. Adresse skannejusâ ta: „Pee wispahrigas ffolh-lotaju sapulzes komitejas no Saldus aprinka ffolhlotaj-jeem. Wispahrigos dschedaschanas swehtkos Rihgâ Juni mehnesi f. g. daschi Widsemmes un Kursemmes ffolhlotaji lohpa fanahlfuschi irr nospreedusch un sawai konferenzes komitejai usdewusch waldsiht no augstas waldibas isgahdaht, ka Widsemmes un Kursemmes ffolh-lotajeem taptu atwehlehts weenu wispahrigu konferenzi

if gaddus noturreht. Birno reis pehz tam mehs Sal-
dus aprinka fsholotaji us fawu aprinka konferenzi tohpä
fanahfufchi effam minneto leetu dsikkatä apfpreeschana
nehmufchi un apfwehrdami to garru, if kurra fchi dsh-
fchanahs dsimst, atraddufchi un newarram fawu leezibu
leegt, fa tas no konferenzenes komitejas usuentais darbs
nau pehz muhsu prahta. Tapehz tad mehs wiffi ween-
prahtigi eeflattam par waijadsign, atteiktes no wiffahm
tahm darbofchanahm, fo minneta konferenze Widsemmes
un Kursemmes fshohlmeifteru un tä tad arri muhsu
wahrdä irr usnehmufi un gribb tahlahf west. Mehs
neredsam fwehtibu preefch muhsu konferenzehm un
winnu selfchanas, kad winnas fshkirahs no ta lihds
fchim usnemta un fwehtibä pastahwedama zeffa.“ Nahf
wahrdü paraffi no 13 fshohlmeistereem.

Schlpils kirspohlé, Leel-Sunnafftes draudse, fa
mums sinno, zaur zeen. mahzitaja Stender lunga gab-
dafchanu teef pee tabs te jau buhdamas draudses fshohlas
wehl weena augstaka klaste peetaifita klast, kurrä behr-
nus ismahzihis til tahlu, fa tee if tabs tuhliht warrehs
freisfshohlä eetik. Par wirsfscholotaju fche buhs tas
lihdsfshinnigais fsholotajs Bloef k. un par palihgu tiks
winnam peelikts G. H. Bertram k. Fshohlas nauda buhs
par mehnesi 1 rubl. f., kas pa $\frac{1}{4}$ gaddeem ar weenu
eepreefchu pee draudses mahzitaja ja-veemafsa. Fshohlas
mahziba fahfsees fcha gadda Oktobera mehnescha
eefahfuma.

No **Ruzzawas** dseedafchanas beedribas. No mums
fshkirahs preefch fahdahm nedefahm Longin kungs,
kas fennahf kaiminu muishä kungu behrnus mahzija un
kä ihtens dseedafchanas mihletajs pee muhsu Ruzzawas
dseedafchanas beedribas weikfchanahs dauds peepalihds-
jis. Longina kunga wahrdä paliks muhsu dseedafchanas
beedribai weenumehr gohda peeminnä. No muhsu pul-
zina tad arri dseedatajas un dseedataji winnam zittä
puffe gahjufcham, dauds labbas deenas fuhä un augstu
laimi wehle. — Sawä un fawu mihlu dseedataju
wahrdä raffa N. Schulmann.

Wahrmé Kuldigas aprinkti ar waldifchanas attau-
fchanu if gaddus taps tirgi turreti 16. April un 4.
Oktober.

Lipstumuischas pagasta fshohlä (Dohb. apr.) beidsa-
majos gaddos fshohlas behrnu fflaits effoht tik tohti pee-
audsis (lihds 90), fa katram prahtigam jafakfa, fa tur
weena fshohlmeiftera fshpchs nespehj to amatu ispidiht.
Tapehz tad arri taggadejee pagasta waldineeki lä dsirdam,
to leetu stipri pahrspreeschoht, fa warretu fawam fshohl-
meifterim, kas 20 gaddus ustizzigi tur kalpojis, amata
weeglinafchanu zaur palihga fshohlmeifteri isgahdht.
Sinnams netruhfsfoht leetai arri prettineeku, kas truh-
kumu tik mellejoht „metodës“ un „masspehziabäs.“

Par uszihfigu amata lohpfchanu irr ar fudr. me-
dateem apdahwinati tee pagasta wezzakee: no Druwee-
nes Karl Straume, Tirses Gust Raudse, Jaun-Gulbe-
nes Jahn Adler, Leijasmuischas Salaman Gail, Stoh-
merenes Peter Bomban un palihgs S. Leoneef; täpat

tee pag. fshirweru kungi: no Pulkarnes J. Dumpf, no
Gulbenes Otto Silling, no Libsumas K. Reichhold.

No **Rehweles**. Kä jau agrahf, tä arri fshogad
billetneeki tohp us peepeschu pamehli eefaukti, lai war-
retu redseht, zil abträ laikä tas tohp idarrihts. 20.
August pusdeenä atfrehja ar telegrafu pee gubernatora
fa pawehle eefaukt billetneekus no Rehweles pilsehta;
pawehles gabja rohku pa rohcai un 21. Augustä bij 485
billetneeki wiffi klast eestah eerahditäs rindäs. Tahdas
pat pawehles bij isloistias us Smolenskü un Pensu. Par
pahrluhfotajeem irr generati isfubtiti.

Masfawas aw. tohp raffihts, fa Samaras gu-
bernä semneekem par dauds grubti eimohht. Zaur trihs
flifteem gaddeem us laukeem laudis effoht pehdigä naba-
dsibä krittufchi; leela daska fshogad nesinnohht fur un kä
maifiti sadabuht, lai nau baddä jamirft; luhgfchanas
pehz palihdsibas effoht us dauds puffehm preefchä liktas.
Arri Masfawas awise irr fahfufi dahwanas preefch
fcheem truhfuma zeetejeem laffihht.

Zaur jaunö **Brest-Grajewo** dselszeku deenwiddus
puffes fawas labibas un prezzes nu warr weegli no-
west us Kensbergu un fubhtih pa juhru tahlahf; arri
Warschawai irr us puffi ihfahks zefsch lihds Pruhfcheem,
tä agrahf par Wirballi.

Kreewu walsti stary teem darbä nemteem afminu
ohglu strehkeem irr tee 4 leelakee fchee: 1) Masfawas
strehkis, kas fneeds us 90 juhdschm garrumä un 60 j.
plattumä un fur wiffumas gull kahdi 2000 milionu bi-
kawu; 2) Donez strehkis, wehl leelahks un ar jo fflai-
dru ohgli; 3) Urala st. gar Urala kalneem, te jau roh
kaddäs 12 weetas; 4) Dombrow str. Pohlës, fur arri
jau stipri strahda.

No ahrsemnehm.

Wahzsemmes firmais semmes tehws Gmfas un
Gasteines wesselibas awotös atfpiridfinajees ittin spirgts
irr atkal Berliné pahrbrauzis. 2. September pee jauka
gaisa tappa atklasts tas lepnais monuments par pee-
minnu teem 3 beidsamajeem, flaweni nobeigteem karreem
ar Dahnija, Austriju un Franziju. Keisara familija
ar dauds Wahzsemmes waldineekem bij klast.

Berline. Us fchaujameem platscheem irr atkal proh-
wejuschi jaunus leelohs gabbalus un atraddufchi, fa
tee jaun isgudrotee spehj flaldiht 14 zellas beesas dselsu
brunnas. Lihds fchim tik Englantei bij weens patä ar
tahdu 14 zellas beesu dsells ahdu un Englandseschi bij
lepni, fa to neweens nespehj fahfaut. Taggad nu
Wahzsemmes leelajeem gabbaleem ne-afstahwehs wairs
pretti un kä dsird, leelo gabbalu fabrikants Krups gu-
drojoht wehl ar weenu klast. Wiffupirms fshahdus
swehrus no eerohfcheem noliks par fargeem preefch
juhrmallehm, jo nau wis weegli kustinajami.

Prufchu semmë 1872. gaddä lutteru tizzibu pee-
nehmufchi pawiffam 16774 zilweki, (stary teem 55
schihdi, 15 tuhft. kattoti u. z.)

Us **Wihnes** isstahdes pee gohda grahmatu isdalli-
fchanas bij peespreestas: Wahzsemmei 100, Austrijai
81, Franzijai 80, Englantei 28, Schweizei 22, Kree-

wusemmei 20, Belgijai 20, Italijai 19, Amerikas brihwalfstihm 9, Sweedrijai 9, Spanijai 8, Hollandei 6, Japanai 5, Aihnai, Brasiliijai, Turzijai, Dahnusemmei pa 2, Portugalei, Rumenuijai, Greeki-jai un Egiptei pa 1 pagohdinafchanai.

No Ungarijas raksta 27. August, ka ap Pestu nu jau 69 deenas aigahjuschas, fur nau ne leetus raffina bijusi. Wifs waffaras faktums tad jau arri eshoht pawiffam nobeidsees.

Franzija us laukeem irr tohti wahjsch plahwums bijis, ta ka waldifchana jau pee laika gribb gabdaht, ka daschi milioni mebru labbibas tohp eewesti. Arri isfludina bahrgas fohdibas pret teem, kas labbibas tirgus tihfschi fadsenn augfcha, zaur ko nobaga laudihm tohti jazeesch.

Franzija. Parise kahda kumedinu bohde par nandu tappa parahdihts weens feewischkis ar tohti leelu bahrsdu. Pee durwihm fanehma to maksu un laida eekfcha masa meitenite. Weens kungs, kas bij apluhkjis scho dabbas brihnumu, ahra nahhdams glauda masai meiteni galwu un fakka: Meitschin, ta gan irr tawa mahte? Meitere it ne wilschu isteizahs: „Ne, ta irr mans tehws.“ Nu bij brihnumeem beigas, jo bahrsdina bij pateesi wihrischkis. U fur drohtchi schkelmji!

— Parisneeki nostahsta no schaka zeemoschanahs scho fmeeklu stahstinu. Schaks gahjis zaur swehru dahrsu ar sawu silateri un tam lizzis drihs scho, drihs to peesihmeht. Gepasihdams dahrsa direktoru, lizzis lai peesihme winna wahrdu, tad atkal eeraudsijis leelu brihnumu swehra kaulus lizzis to wahrdu usrafsiht u. t. pr. Silaters wiffu eewehrojama ahtrumä folizzis us weenu lappinu. Schaks pehzahf gribbedams aplohufchanas isdalliht starp tahdeem, ko ihpafchi eewehrojis, irr peesubtijis 4 medalus: 1 preeksch direktora, 1 krittis us leela wehrfcha wahrdä, 1 direktora palihgam un beidsamais leelai zuhkai, kurras wahrdas bij blakku peesihmehts.

Englantei peederr Wahzu jubra neleela Helgoland falla, fur is gaddus fabrauz leels pulks laufchu, kas tur jubras uhdenas sawu wesselibu stiprina. Preeksch bahdes weeseem irr wiswiffadi laika kawekki un preeki, bet kahrfschuspehle us naudas irr stipri nolcgta. Scho-gad pahris kahrfschu spehlmannu usdohmajufchi tur sawu amatu dsiht, bet polizeja tohs tuhda peekehrufi un schahdu strahpi uslikkusi: Kahrfschu istaba atrasta nanda tikka atnemta. Katram kahrfschu meisteram jamakfa 50 mahrz. sterlin (350 rubl.) un tohp israiditi probjam; tam namma tehwan, kas preeksch tahdas leetas sawas istabas dewis, 100 mahrz. st. Bes tam tad wehl noliktä deena us polizejas platscha tappa wisseem redsoht fadedsinahts tas smalkais kahrfschu galds, tas saklais galda dekkis ar wesselu lahdi pilnu ar kahrtehm. Irr zerrams, ka tik drihs tur waitis neprohwehs scho likkumu pahrfahpt.

Wahwests Rohmä irr atkal ittin sweiks, pehz dakteru dohmahm ta kahju pampschana irr nowillufi zittas dsilakas kaites.

Spanija Kartagenä fehsh wehl ar weenu tee dumpineeki; waldifchanas karra spehks tohs aphegere, tapat arri stahw preekschä un nelaisch pa ohstu ahra kahdi 11 leeli karra kuggi no zittahm walfstihm. Tas Bruhschu kuggu kapteine Werners, kas bes leelas wajadfbas bij Spaneeschu dumpineekus sahjis nemt zeeti, irr atfaukts atpakkal; Wahzu Keisars gribb parahdiht, ka negribb jauktees Spanijas sribdäs.

Turku ministers 24. August brauzis zaur Odeffu; winsch eet us Arimu, ka warretu tur Kreemu Keisaru apfweizinaht sawa kunga wahrdä.

Semmes gahse par gaismotaju un silditaju.

Kad mehs pawaffarä usluhfojam lohfschu saku labbibas lauku, tad mums mas tas prahta schaujahs, kas tas par warrenu darbu, kahds tur us ta semmes stubrischa tohp isdarrihts. No 80 mahrzinahm kweeschu fehflu isaug us weena semmes stubra „Morgen“ 1000—1200 mahrzinu grandu un dubbult tik dauds wehl falnu. Us rahzenu lauka 6 mahrzinas fehklas isaug par 30 tuhst. mahrz. grandu un kad arehkina wiffas tahs uhdens dallas, kas tur eekfcha, tad gandrihs wifs zits irr is gaisa tai augä jeb stahdä falassihst. To gan katrs jau sinn, ka tas ohglu flahbums, kas no Selters uhdena puddeles fshuhkstedams gaisa lezz, atrohdaht arri gaisa; tee angi gaismä buhdami well eeksch sew to ohglu flahbumu un uhdens dallas un zaur to peenemmahs un aug; ko winni isdwascho lauka, ta irr ta flahbekta gahse. Bet kad nu kahdu isfaltufschu augu nemmam un fadedsinam, tad noteek ohtradi: tahs uhdens dallas un tas ohglu flahbums aiseet gaisa un atrohdaht tai weeta atkal flahbekta gahse. Scho zekku eet leela dalka augu; ko weenas waffaras faulite bij isaudsinajusi, tas pa leelai dalkai nahkofschä seemä aiseet atpakkal gaisas. Wiffa fatruhdeschana nau ne kas zits, ka lehna fadegschana un pee weenas noteek tas pats, kas pee ohtras. Bet tas zeksch neapeet wis ar weenu tik ahtri riuki. Warr isdarriht, ka tohs nomirufschus un isfaltufschus augus wehl ilgakam laikam paglabba; tad fahlahs pee teem darbs, kas irr pawiffam zittahds. Tur fur kas tohp ta noslohdsihts, ka ne mas nepeekluhst flahst flahbekkis is gaisa, tur arri newarr notikt fatruhdeschana nei fadegschana. Tahs auga grunts dallas feenahs tur tad zittadi kohpa un kas tad tur zeklahs, tas tik pa dalkai wehl spehj fadegt. Kad mehs ar laiwu brauzam pa kahdu dihti un ar garru kahrte eehaddam dumbainä dibbenä, tad zeklahs us uhdens burfgulifchi, tohs warr ar trekereem fakraht kahdä puddele, tee isdohd weenu gahsi bes wiffas fehwees. schinni gahse irr drufzin ohglu flahbuma un tad to atnemm, tad tahs atlikkas degg ar silganu ugguni. Schi gahse zeklahs no nokaltufschahm, fahlahketahm augu dalkahm un winnu fauz par purwu gahsi. Semmes klehpi gull leeli strehki tahdu fennaku augu, ka ahminu ohgles un bruhnahs ohgles. Gar schihm leetahm nodarbojaha labba teefa zilweku behrnu wirs semmes, gaismä wilkdami tahs semmes mantas, kas deewesinn zil gaddas

no weffeleem kalneem apfegtas un noflohdſitas irr ohglès pahrwehrtijufchahs. Nu winnas tohp gaiſmâ wilktas un kalpo ugguns furrôs, fur tad atkal tahs uhdens dallas un tas ohglu fflahbums aifeet gaiſâ. Wan nu tur ta iſnihfchana jeb pahrwehrtiſchanahs ilgus gaddus tappa aiſtameta, bet tahs leetinas tur ſemmes flehpi tomehr nebij pawiffam bef darba, tur jau raddahs gahſes un tee, kas kalnu raktuwès ſtrahda, dſird ſchihſ gahſes pa ſemmes plihfumeem knauſſchlam, kamehr tahs purwu gahſes burſiguldamaſ uf augſchu kahp, un nau grubti aaidedſinaht tahdu gahſi, kas iſ ſemmes plihfumeem gaiſâ kahpj. Un fur ſchi gahſe nepamannita irr leelâ pulkâ falaffijufees un gaiſam peeweenojufees, tur truhſt til, ka ta maſaka dſirſte-lite panahl uf to puſſi un ſpehreens iſſchkaida leelu gabalu un nonahwe wiſſus ſtrahduneckus, kas tur tuwumâ. Tahdas gahſes, kas no daſchadu augu atkliffahm ſemmes eefſchâs radduſchahs, kahp weetu weetahm zaur ſemmes ſchillahm ahra un warr weegli aiſdegtees; pee tumſcheem laudihm ſchahds ugguns tad tohp kâ ſwehts ugguns peeluhgts un aprihnohts. Laudis, kas wairahl prahtâ gaiſmoti nemm tahdus gahſa awotus darbâ, un ſmeſt iſ winna leelu leelo pelnu, jo ar tahdu gahſi warr furrinaht leelu leelohs damſkatlus. Ar ſchahdu amatu wiſſuwairahl taggad darbojahs Amerikaneefſchi. Tas leels pulks ſemmes eſſas, fo tur iſ ſemmes iſmeſt, arri irr zehlees no ſchihdamahm augu atkliffahm. Schee paſchi eſſas awoti dohd daudſfahrīgi arri labbi deggoſchu gahſi. Ohio walſti nahſ no weena uſurbta zauruma tahdas 90 pehdas ſtahwu gaiſâ ſtabs, kas leelu pulku gahſes iſdohd; kad tam peeleeſt ugguni, tad degg ugguns blahktis no 3 pehdas zaurmehra. Saprohtams ka Amerikaneefſchi tahdu mantu nepamett newalkatu. Ar ſchahdu gahſi kurrina un gaiſmo, fur ween til wajjaga. Nu Zork walſti Fredonias pilſehſt jau 40 gaddus tohp ar ſchahdu gahſi ween gaiſmohts. Irr weetu weetahm atkas, kas weena patti ſpehji pilnam wiſſu gaiſmoſchânu preeſſch leela pilſehſta uſturreht. Taggad tur darbojahs ar to, kâ urbjoht warr peetikt tuhdaſ klabt pee gattawas gahſes, lai ta wairs nau jadefileere. Winna gan nau til gaiſcha kâ ta deſtileereta ohglu gahſe, ar kahdu pee mums pilſehſtâs eelas apgaiſmo, bet pee kurrifchânas ſchi gahſe irr lohti ſpehzigiga. — Tâ tad ſchihſ ſemmes mantas wehl warr dauds gohdâ kahpt un dauds labbuma atneſt wirſſemmes eedſihwotajeem.

Wepniſcha kludâs.

VI. Prezze neſmukku meitu.

Nakti wiſſi fakki pelleki, bet pee deenas gaiſmas weens buhs balts, ohtrs pelleks, trefch raibs un melns, tapat eet ar neſmukku ſeewiſſchi. Gefam tu winnu nebij prezzejis, tu winnai neko neredſeji, bet til dohmaji: ſmukka gan nau, bet jau tomehr warr pahrtikt, neba es winnu par ſpeegeli turreſchu. Kahdu mehneſi ar to dſihwojis tu eeraugi daſchadas nepatihkamas ſihmes, leetas un weetas; uſmeſtas luhpas, ſchihbus johbus, greiſu

deggunu, kahpas uf peeri un rohſahm, daſchadas rehtas pee takla un palauſcha un wehl dauds zittas wainas; tew nê grihbhoht uſnahſ tahs dohmas: ta irr karrâ bijuſi! — Wehſ wehl apſſattees tahs puſgâudenahs azzis, tahs ehſeta auſis un to leelu mutti, tad tu winnu negrihbhoht tapat apniſſi kâ waſſarâ faules karſtumu. Ar tahdu ſeewu tew nu wiſſu muhſchu kohpâ jadſihwo. Apdohma irr wehl to, kad tahda paleeſt pitka, kâ tad winna iſſkattahs? Kad ſmukſ zilweks paleeſt duſmihgs, kâ pahrwehrtſchahs winna gihmis, bet pee neſmukka, reebihgs jo reebihgs! — Ne kad zilweks til nejauks ne-iſſkattahs kâ kad wiſſch raud, apſuhko nu tawu nekohſchu ſeewu, kad ta raud, tad eeraudſiſi riſtigu ſumpurni. — Dſihres buhdams eedrihſtees tikkai ar kahdu kohſchu meitſchu pajohfotees jeb ar kahdu jawu ſeewinu padanzohht, tad dabuſi mahjâ tahdus wahrduſ dſirdeht, kahdus wehl ne ſapnoht ne buhſi ſapnojis. Tawa ſeewa tew ne par fleekſni ne-uſtizehſ un kahrohs tew wiſſur lihdiſi buht; kad tu buhſi fur weens pats iſgahjis, tad tu ar weenu dſirdeſi pahreſchânu: „Kur ſik ilgi biji? teeſcham pee tahs un tahs — —, tâ winna tew preeſſchâ ſwannihſ deenâs un naktis.

Kad tew gaddahs ſalihkt jaunu meitu deeneſtâ, tad tawa neſmukka ſeewa tew ar weenu buhs par waſtneeku, irr paſchâ puſnakti winna tewi gultâ aptſchandihs un raudſihſ, waj tur eſſi, kad trahpijees par to laiku iſgahjis ahra, tad fataiſees uf labbu ſpreddiki.

No maſkela tew buhs ar weenu nauda ja-iſdohd, jo puzeſchânahs neſmukkeem ſeewiſſcheem irr eedſimmuſi, zaur to tahs dohma ſaweem wiſſeem un zitteem jo wairahl patikt. Kad nu wehl dabuſt dſirdeht jeb arri til manniht, kâ zitti par tawu iſpuzetu mehrakki johlo, waj nebuhs tew ſirdehſti mahjâs un zaur ſirdehſteem ſuhd dſihwibas preeki. Un ta nelaima buhs ta: Kapehſ prezzeji neſmukku ſeewu?

VII. Kâ lai eet, kad gaddahs niſna ſeewa?

Tahdu nu gan ne weens ſew nemelleſees, jo kurſch ſkrees lihſchi redſamâ nelaimê? Kurſch ſehdiſees pliks nahtrâs? Bet zil daſch tomehr nê dohmajoht tahdâ liggâ eektittis; zil daſcha jauka pulkite, fur to nê dohmaht newarreja, palikka par niſnu niſno puhzi. Meita buhdama, katra ſargahs ſawas eefſchligas wainas zitteem un ihpaſchi jauneem wiſſiſcheem rahdiht. Tu jauns zilweks buhdams, paſauli wehl maſ pahrihſti un tomehr ar ſklubbu grihbi preeſſch ſawas mahju buhſchânas ſaimneezi dabuht, tu mekle ſew palihgu, grihbi prezzetees. Tê tu nu uſeij meitu, kas tew it labbi patihk. Winna irr duhſchigiga pee darba, kâ ahridiht ahrida; arri tas tew patihk. Tu atdohd tai ſawu ſirdi. Winna nau wiſ bagata, bet waj tad mihleſtiba praſſa pehſ naudas?! No ſeijas irr deefgan ſmukka, rohſchu pehrwes ſpehle uf teem appakeem, ſarfanbalteem waigeem un mihleſtibas engelihſchi leekahs flehpjotees tais glihtuma bedrites uf waigeem, kad mihlaka ſmaida; tee bruhni matti, tahs ſillas azzis, tas ſlailais angums, tahs maſahs kahjinas — wiſſ tas tewi tâ aiſgrahbj, ka tu par tahdu mantu eſſi til preezihgs, kâ

lumelsch pawaffara sahlè tizzis. Nahl nu wehl klusf
 Maia wakkars un juhs eita abbi divi zeeacht gar up-
 malli; faule patlabban aissiddinajahs ais dssillahm juh-
 rahm, tik lastigalla eemu krummä jauki papohgodama
 wehl dseed fawu dseefminu; wissa dabba leekahs pee
 duffas gahjusi; mehnestinsch no sillahm debbestim isleij
 fawu sudraba gajimu. Tu eesah; no miblestibas run-
 naht, runnaht no fawas miblestibas, winna galwu no-
 durr, gan nosarkusi, tu fatwerri winnas rohku, un pee-
 sohli fawu sirdi un dwehfeli un winna faunigi ferrahs
 pee tew ar fawahm daitahm rohjinahm, speesch tewi pee
 fawahm wilnodamahm krukthim. Nu juhs abbi fwehti
 apfoblatees wissu fawu muhschu neschkirrami kohpâ wad-
 diht, muhschigi weens ohtram peederreht. — Nu eeset
 pee mahzitaja, tapseet usfaukti un taifseet kabsas. Wissi
 raddi, draugi un laimini buhs sa-ainzmati juhfu preeku
 deenâ; tur tohp ehstis, dserts un gawilehts; katrs tew
 wehle pulku pulkeem labbas laimes, tu no preekeem ne-
 sinni, ko katram atbildeht. Stabâ, kur weesti, kufnâ,
 kur nabadsini, wissur preezajahs, deij un gawile, tewi
 un tawu jaunu feewinu flawedami. Weesti schkirrotees
 wehl pehdigi labbas deenas atdohd, wehledami laimigu
 dsihwofchanu un wissi nu aibrauz, un tu nu paleezi pee
 fawa wissudahrgala dsihwibas preeka. Aiseet deenas,
 jauks rihtinsch patlabban uslezz un laiks jau buhtu zel-
 tees, tu zell fawu pukkiti augschâ ar wisjaukalo nobu-
 tschofchanu un winna — — pawerr azzis un pawissam
 fweeschads ghimis leekahs tew atspihdoht, wiss jaukums
 irr pasuddis, un tai weetâ krunkaina peete un fehrainsch
 waigs tewi grassahs apriht; winna istrauj fawu rohku,
 ko tu tik mihti biji apkampis un kâ lohde apwekkahs us
 ohtreem fahneem, us feenas pussi. Tu ibijees, dohma,
 ka winna flimma. Bet ne ka. Tee tik irr tee pirmee
 nicki, kas laizinu bij aisdambejuschees un nu sprubf
 laukâ, leen kâ pawaffara tschuhfla is pulkehm. Pehz
 laika pamohstahs gan, bet kahdi tee pirmee wahrdi?
 Sahl tew pahrmest. Tu effoht wakkars blohdinu eedau-
 sijis, tu effoht swezzi pa puffed tik isdsehstis, durwis pus-
 werrâ pamettis, tu effoht to, tu effoht scho — — Kad
 tew kahds ar affu nasi zaur sirdi durtu, tas tew kâ ne-
 fahpetu, ka kad tawa mihtaka tâ tewi apweizina. Winna
 nu wehl wissu deenu tik flahba, ka wanzlaru sa-ehdufees;
 eet ar nesuffkatu galwu, fahschuttusi un murdedama eet un
 nemm un eet un leel. „Tas irr slihts un tas nau labbi,
 tur nau lahga un schè irr nepareisi.“ Darri ko darridams,
 kâ slikti tâ slikti. Tew arri sirds pahrskreenahs. Un
 pehz schahdas pirmahs deenas ta ohtra irr wehl sliktaka,
 ta trescha nejauka, ta zettorta neganta, ta peekta fuhra,
 ta festa karstaka ne kâ pirts. Swehtdeen nu irr atkafsu
 deena. Waj nu ne-apersfees? Kas to dohs? Schinni
 deenâ tu dabuhn pirmo pilnu schlihiwi suppas azzis no
 fawas nikaahs puhzes. Nedelas nahl, nedelas eet, tu
 zeet zeesdams, tu luhds, tu pildi wissas wehleschanahs,
 tu nedserr, tu nesmehe, tu neschrauz, tu nebrauz, tu ne-
 jahj, tu ne-eij, tu strahda zil spehdams un waldees ko
 warredams, bet kâ nau tâ nau labbi. Winna kihwejahs
 un barrahs, purpina un reijahs gan ar tewi, gan ar

faimi, neraujahs jau sirt un sweest, kas tai tik pee rohkas,
 waj daffchas, waj krukts, waj suffeklis, waj farrote.
 Patti brihscheem tâ fahschuht, ka wissa meesa trihz, it kâ
 lohps, kam leesa un tad tik atkal us reisi sahl aumalahm
 nahkt lamafchanas un lahsti, lamehr zaurums aiberrahs.

Gads nu tâ aiseet; pirmais Mai irr atkal klah, kâ
 pehrn; laizinsch jauks, eemu krummä lastigalla atkal poh-
 godama tam Wiffuugstakam fawu dseefminu dseed un
 tew — tew affaras birsi no waigeem, tu atminnees, kâ
 tew bij ap sirdi gaddu atpakkal, tu dsilli nopuhtees at-
 gahdadamees, ka winna toreis tew smaididama kâ behr-
 ninsch pee krukthim peeglaudahs, bet taggad, taggad af
 waimanas! Par dsihwu elles lahzi irr tawa wismihtaka
 palikfusi. Tew wehl atskann aufis tas mihslihs bals,
 ar kurru winna pee Deewa swehdama sohlija preezigi
 un jauki ar tew dsihwoht. Un kas tew taggad Jareds un
 jadsird? Sipholu tew nu newaijaga preeksch gaischahm
 azzim stahdiht, par teem tawa feewa gahda, sinnepes
 tew newaijaga seht, fahls un pippari nau japehrf, jo is-
 katrs kummohs, ko tu muttè bahf, irr fahlihts, fihws un
 fuhrs. Tu wehletohs tulfnesi ar tschuhfahm un salf-
 scheem labbaki kohpâ dsihwoht, ne kâ ar tahdu befgalliga
 nituma pilnu feewas gabbalu. Tu gullefu mihtahl us
 apgreeschahm ezzeeschahm, ne kâ taggad duhnu gultâ. No
 rihta zeldamees tu labbahl fatiktu lahtschu mahti, kas
 fawus behrnus gribb atprassih, ne kâ fawu feewu. Tu
 effi isprohwejis gan ar labbu, gan ar launu, effi luhdsis
 un draudejis, bet wiss welti. Seewa sprausla un spahr-
 dahs iddeenas jo trakkaki, mutte ruhk kâ sudmallu dsirna-
 was, winnas bahrschana duhz kâ regimentes bungas;
 winna burbina un urksch no rihta lihds wehlam wakka-
 ram, wissi winnai slikti; wehl tas nau dsimnis, kas
 winnai buhtu pa prahtam. Ne weenam nau no winnas
 meera; ir schihdinsch iseet no tawahm mahjahm krusu
 mesdams un plezzus raustidams nonurd: „Ni is das a
 Waib! Gehagert sol si werden!“

Tu effi wisseem prahteem isdohmajees, winnu us labbu
 zellu greeft, bet nelihds, nastu us plezzeem, prahts tew
 irr kâ fajuzzis, dwehfele nogurrusi, tu breeen tâ kâ pa
 dubleem. Tu pats manni, ka ar weenu wairahl arri
 pats noklihti no labba zella, ka ir pehdiga druppata no
 laulata drauga zeenischanas tawâ sirdi issuhd. Bet tas
 almins pee tawahm kahjahm tewi well us dibbenu.

Tawi behrnini, kas tad no teem arri labs irr? Des-
 gohdibâ un patwaldibâ eemahjahs un eeklausahs, flin-
 kums un mulliba, tee irr winnu tiklumi. Un kâ tas arri
 lai zittadi irr? Puhka mahte jau mahtes meesâ tohs no-
 lahdeja. Tâ tu nihkti un wahrgsti, kur ween tawu dsihwi
 usluhko. Diwidesmit peezi fuhri, gruhti gaddi jau ais-
 gahjuschi, pirmais Mai irr atkal klah. Tâ irr ta deenâ,
 kur zitti laudis, laimigi laulati draugi mehds sudraba kah-
 sas fwehtih, kur preeka affaras teem azzis mirds peemin-
 noht Deewa scheschlastibas zellus, peeminnoht kahdu dahrgu
 dahwanu tew Deews eelsch tawa sirdsmihla zella beedra
 dahwinajis. Bet tu nabaga wihrs — gan arri tawa
 feewa buhtu warrejusi buht tew kâ engelihst — bet nu
 tew ap mutti tinnahs tee wahrdi: „Nolahdeta ta deena,

kur ar fcho puhki esnu saweenojees." Tu zeet sohbuss fakohdis, kamehr beidsot pe meera eij sem salka maurina, nelaimihg bij gan taws muhsch. Un kapehz? Niska seewa darrija feni un tewi nelaimigu. Lai Deews pafarga no tahdas! Un tahdu tu gribbetu prezzeht? Ne, ne.

(Uf preefschu wehl).

Perseefchu fehninu fohdibas.

Alga Mohameds, no kurra zehlahs taggadeju Perseefchu fehninu zilts, bij lohti breefmihgs, neschehligs zilweks. Kad winsch wehl ar saweem prettineekem farroja, tad weens pilfehts bij gahjis pa wiinna prettineekem. Par to nu Alga pehzdeenas raudsija atreebtees. 7000 zilwekem tappa azzis isdurtas, zitteem winsch pate ar sawu rohku azzis iplehfa is azzu bedrites. 1796. gadda winsch likka leelu kalnu sakraut no zilweku galwahn, kurrus bij lizzis apfaut. Schis kaulu kalns wehl 1810. gadda bij redsams. No fchi pascha gadda nostahsta kahds wahzu reisneeks, kam gaddijahs klaht buht, kur Berseefchu prinzis patlabban teefu turreja, fahdas tur fohdibas spreeda un tuhda arri isdarrija: Dascheem abbas azzis isduhra; nogreesa auhs, deggunu un luhpas; zitteem pabrifchehla mehli, zitteem nozirta pirkfuis, waj weenu, waj abbas rohkas un isjweeda tad uf elas. Ar kuru lohzeht bij noseegums padarrihts, pee ta tappa apstrahpehts.

Arri no taggadeja Perrijas fehnina, Masreddina, kas gan wehl ihsti nau pee teem bahrgajeem flaitams, sinn daschadus neschehligs spreedumus nostahstih. Turrens waldineeki pee sawas paschas un wiffas sawas semmes tumfibas turra to par fehnina gohdibas parahdichanu, ka laifu pa laikam breefmigas fohdibas spreesch. 1852. gadda schim fehninam walsti gaddijahs dumpineeki; tee nu tappa zeeti apspeesti un wifs dumpis apslahpehts; Suleimann kans, weens no augstmanneem arri bij apwainohs, ka dallibu nehmis pee dumpja un fehninisch par winnu turreja bahgu spreedumu. Suleimans bij refsns no meefas. Ta tad bendam bij usdohts tschetras weetas eegreest zaurumus Suleimanna kruhtis, tur tad eebahsa deggofchas fwezzes, un likka tahm nodegt lihds pat meefai, ta ka atliffufchee daktis gabbalini wehl ilgi zilwela taufos kwehlojufchees. Ar to wehl nebij deefgan. Nu usmauza nelaimigajam nodedsinatus palkawus fahjas, ta ka Suleimans uf weetas tur fakritta. Bet bij wehl dsihws. Tad nu pawehleja winnam israut sohbuss un tohs no jauna eegarrena rinda ar ahmureem fadsiht pakaufe. Tur nu tad Suleimans sawu dsihwibu islaida. Schauschallas pahreet par kaulaem dsirdohht par scheem un dauds zitteem tahdeem neschehlibas un swehribas darbeem un kas ween tur spehj lihdsieht? Bateesi ne kas zits, ka kad Kristus gaisma arri tais tumfibas apgabbalos fahks spihdeht un fehnini un winnu pawalstineeki staigahs ewangeliuma gaischuma.

D.

Ne-aismiristi man'.

Laini spihd pee awotina,
It ka spohschi starrini,
Zauka pukke — waffarina, —
Rohku ehna mihligi.

Straujo — ta ka uhdens wifni,
Smaid — ka mihlt's azzinas,
Staisi seedi, smarschu pilui,
Dohmas raid' pee mihlafas.

Zauka wakkara it wehli,
Kad swehts kluffums wiffur swann',
Sanz fchi pukkiht' Tewim schelhi:
„Sirnin, ne-aismiristi man'!“

A. W.—r.

Missiones dahwanas fanemtas:

no Lippaiku un Snehpeles dr. 5 rubl.
„ Schuchfste s dr. 10 „
N. Haeder,
Kurs. missiones generalreferente.

Atbildas.

G. E.—t. e. S. Jer fawi eenefti. Kad Zuhfa beidsamo sinu ne-usnemmu. Muhsu jaunam dragam tas zeffch dauds wairahf eeneffihb, kad wiinna nodobmus repreefschu ta nesluddinajin.
G. W. g. — J. Waldems! Tahdi rakiti, tahdas Zuhb weemineet, ne wiffai garci, duhs itin derrigi. Ditegrasija kuhdu wehl palikt pee tabs, tahda mums taggad ir. Tiffibdi ta kuhfchu pabrleez-nahs, ka kur kas buhtu zittadi grohsams, tad kuhfchu ritmais, kas to usnemmu un kuhfchu zittus lihds nahst, bet tit tad. Latw. aw. arg.

Raudas tirgus.

Zelgawa 3. September 1873.		ufbraff.	fohl.
5%	walstis-aifseeneschanas wiffetes ar winneft.	I. aifseem.	157 ¹ / ₄ 157
		II. aifseem.	156 154
5%	walstidantab-biffetes		96 95
4%	Wid. fandschites, usfalkamas		100 90 ¹ / ₂
	ne-uffalk.		97 ¹ / ₂ 97
5 ¹ / ₂ %	Kurs. fandschites, usfalkamas		99 ¹ / ₂ 98 ¹ / ₂
5%	ne-uffalk.		97 ¹ / ₂ 96 ¹ / ₂
	Rihgas-Dinab. dselzella azzias uf 125 rub.		138 136
5%	Rihga-Dinab. „ obliqazijas uf 100 rub.		92 91
5%	Rihga-Zelgaw. „ „ 100 „		117 115 ¹ / ₂

Rabbibas un preifchu tirgus Zelgawa 3. September, Rihga 1. September un Keepaja 28. Juli 1873. g.

Rakfaja par:		Zelgawa.	Rihga.	Keepaja.
1/2	Ischem. (1 rubra) rudu	2 r. 50 f.	2 r. 65 f.	2 r. 40 f.
1/3	„ (1 „) weefchu	5 „	4 „ 50	4 „
1/3	„ (1 „) meefchu	2 „ 10	2 „ 10	2 „
1/3	„ (1 „) ausu	1 „ 40	1 „ 55	1 „ 20
1/3	„ (1 „) firmu	2 „ 50	3 „ 20	2 „ 50
1/3	„ (1 „) ruyju rudu mitu	2 „ 50	2 „ 25	2 „ 50
1/3	„ (1 „) bishdeletu	3 „	4 „	3 „
1/3	„ (1 „) weefchu mitu	5 „ 25	5 „	4 „
1/3	„ (1 „) meefchu wurratnu	3 „	3 „ 75	3 „
1/3	„ (1 „) kawoffeti	— 75	1 „	— 60
10	wudu (1 birlawu) feena	4 r. 50 f.	4 r. 50 f.	2 r. 50 f.
1/2	„ (20 mahz.) fweesta	5 „ 50	5 „ 30	4 „
1/2	„ (20 „) dselles	1 „ 20	1 „ 15	1 „ 20
1/2	„ (20 „) tabaka	1 „ 60	1 „ 25	2 „
1/2	„ (20 „) schelhtu apvnu	6 „	—	—
1/2	„ (20 „) trobana sinu	2 „ 50	2 „ 20	2 „
1/2	„ (20 „) brakta	1 „ 80	1 „ 10	1 „ 20
1	muzzu sinu fehlu	10 „	9 „	—
1	„ filu	16 „	17 „	15 „
10	wudu farlanas fahls	7 „ 25	6 „ 75	6 „
10	„ baltas ruyjas fahls	7 „	6 „ 60	6 „
10	„ „ fmoikas fahls	6 „ 75	6 „ 60	6 „

Latw. Awifchu apgahdataijs: J. W. Safranowicz.

Sludinafchana.

Pateizjohs wiffem zeenijameem fchoblotaju lungem un tautas draageem, kas man pee istsagafchanahe zaur Kurjemmi fchogad til laipnigi jekla valthdejeufchi, iberfchi va Sebtyiles, Zelgawas, Zulkuma un Ruldigas kreiehm mihli pawaddidami. Taggad mahjas pahre-nahzie un ar tautefcheem Kurjemme tuwadi cepa-fianeess, jo firdigaki vreefch teem griibu publetees un tapchj paleeku ar zeribu un teznafchamu Zuhfa

C. S. Bertram.

No Ahwesmuifch o pagasta waldifchanahe tohp fiamame darcitris wiffem ahryus pagasta dshwodameem Ahwesmuifchas pagasta lohjektem, ka galwas naudas repartizija vreefch fchi pagasta tai **1. September 1873** taps idarrita; tamdeht tohp wiffi tee, kas dohmari mahafmakafataju rinde kuh, zaur fcho usafzinati, tai minnetu deeni fcheit awaftees un fowas idarritifchanahe deht galwas naudas panafinafchamu peeneft, jo weblaki neweess wais neiapf klauftis un fubdetaji fowas fubofibas rettes pee augitakam teefahm fawdehs.

Ahwesmuifcha (Kiewenbof), 16. August 1873.

(Nr. 77.) Pag. wezz.: F. Köster.

Pag. teef. ftr. w.: F. Wittenberg.

Krohna Brahwinu pagasta waldifchana wiffem ahryus pagasta dshwodameem fchi pagasta lohjektem uf to wiszeetako wiffi udohd, femi, fawas fowas un behrnus, deht no augitakam teefahm ufobhtu rukku faraklitfchana, ar tahm wajadfigahm frufamabm ahnehm, wehlatas libof 20. September f. g. eefch Schlamers pagasta namma meldeees. Wiffas pilfchtu, muifchu un pagastu polizejas teef lahpnigi luhgatas, teem eefch winnu ahryufcheem dshwodameem fchi pagasta lohjektem fcho fiamamu darribt.

Brahwinu pag. waldifchana, tai 20. August 1873.

Pag. wezz.: K. Blumberg.

Pag. ftr. w.: J. Guttmann.

Mitterfchafes pagasta waldifchana, ka Gren-dichu (Grendien), Jrlawas, Kuhfu (Ahausbof), Perertables un Snappu (Friedrichsberg), usafzina un darra fiamamu wiffem teem, tam tur dalkibu:

1) ka tabdi vrezetti feerwifchelt un akwaines, tas eefch wezzuma no 20 libof 40 gaddeem fahw un wezzamabes (Fehamme) amatu Zelgawu mahlties un tad fcheit eefch weetas grilberu nabti, bef fa-wefchanahe un febbatats libof 8. September f. g. eefch Grendichu teefas namma meldeees, fur klabatfas fiamas var to dabuhs;

2) ka wiffi ahryus pagasta dshwodami fcho pagastu lohjekli vreefch fem un fawejem frufamaf fihmes fcheit weeneft jeb wefchubta, deht winnu ahryufchanahe pagasta rukfos, un

3) ka tee galwas naudu rukki par 1872/73 gaddu 1. Oktober vreefch wiffem pagastem gattawu kuh, fakraam urabhtiti kuh un farfch ar to wtnanam wiffu mafku meeta neubutu, lai fawu fub-difchu libof 14. Oktoberi pee urangu teefas warr weeneft, jo weh fcho termiau, galwas naudas feredams newe nekufanau fpehlu.

Scho wiffu fiamamu darribt teem pee fcheem pagastem weederigeem lohjektem, teef tabs we-klahijagas polizejas wajemmig luhgatas.

Grendichu teef. namma, tai 16. August 1873.

(Nr. 570.) (S. W.)

Sludinafchana.

Wiffi ahryus pagasta dshwodami pee Rumbah-les pagasta weederigt pagasta lohjekli tohp no Rumbahles pagasta waldifchanahe usafzina, fatur zetturdeem pee Rumbahles pagasta waldifchanahe waj ur fatur deenu Rumbahles teefas namma pee fribwera Wifchewka, febbatats libof 15. Sep-tember f. g. sewi un fawas familtijas udohd un vreefch tabu wafchahm tabs wajadfigas fru-famaf fihmes weeneft, jo tabs wafchahm vreefch to jaunu pagasta rukku laififchanahe ur wajadfigas.

Rumbahles teef. namma, 23. August 1873.

(Nr. 300.) Pag. wezz.: F. Rosmann.

(S. W.) ftr. w.: Aufchewsky.

No Lutrinu krohna pagasta waldifchanahe tohp zaur fcho fiamas darritib, ka tabs rukles var 11. pufi 1873 un 1. pufi 1874 gadda faraklitibis irr un libof 7. September f. g. fatur weklodea deht eefatitfchanahe wiffu buhs, libof furrat deenai wiffem teem pagasta lohjektem, furr ar to no weetneeku pulfa nofweetu mafafchamu meeta neubutu un tadehl augitakat teefat fubdifchu greibetu weeneft, ar fawahm ufahndifchanahe jawetei-zahs. Turklabt teef wiffi Lutrinu un Lutrinu mahjitaju ahryus pagasta dshwodami lohjekli usafzinati libof tai wifchal deenai fawus familtijas lohjekli, deht pagasta rukku faraklitifchanahe fchei-tan udohd un frufamaf fihmes vreefch femim, faweeem behreem u. t. j. yr. weeneft.

Lutrinahs, tai 14. August 1873. (Nr. 194.)

No Keel-Geres-Kezgu pagasta waldifchanahe tohp tee ahryus pagasta dshwodami fchi pagasta lohjekli (wibrifchelt un feerwifchelt) usafzinati, lai winnu, deht pagasta rukku faraklitifchanahe, tilfab femi, ka arti wiffas famus familtijas lohjeklus bef fawefchanahe un wifwehlatas libof 13. Sep-tember 1873 fcheit udohd un var fcheem wiffem frufamaf fihmes weeneft. Turklabt teef wiffas pilfchtu, muifchu un pagastu polizejas weklahijag luhgatas, it neweenu Keel-Geres pagasta lohjekli fawus waldifchanahe awinifhes neweturcheft, furch newarretu zaur kwitanzl weerabhtit, ka fcheit irr meldeees, bet wiffus fchury afubhtit.

Keel-Gere, tai 23. August 1873.

(Nr. 757.) Pag. wezz.: J. Spiegelberg.

Pag. ftr. w.: B. Lerch.

Sludinafchana.

Kad Kurjemmes ugansadbrohifchanahe de-velhijai irr ufrahdbit, ka tabs mahju rihjas, kas pee fchitb beedribas adbrohifchanahe, teelohd tabaka fwehleta, bef ka mahju faimneeki fchat jau zaur wifwahrigem liffumeem; ailteetati liffumu: pahre-fahofchanahe hubtu pretti fahwejeufchi: tod nu teel teem, kas ehkas adbrohifchanahe, fiamas darritib, lai wehru teef, ka ta ugansadbrohifchanahe beedriba. — tadehl ka farram, kas lizis mahjas adbrohifchanahe, weenahkas ehkas wiffa fpehka no ugans fargabt, — tam faimneekam, kas neubus ailteedf, lai winna fatur rihjas jeb tahdas ehkas, fur falmi, feens jeb llnat eefcha, ar deggofchu rihji newe, neitka ta ftabde atlib-dinata, kad fahba ehka ar uqanul aifees. Bet tas wiffu jeb lalds, kas pret faimneeka ailteeg-fchanahe buds fwehkejis un zaur tam lahdu ehka ailteefhinajis, itte upfubdehbs, lai wifch weh liffumeem tohp weefweeft, to wadarritu fahdt tai beedribat ailteefhinahe.

Zelgawu, tai 22. August 1873. Nr. 1346.

Direktoris A. Drachenfels.

Sekreteris A. v. Penz.

Tai 24. un 25. September f. g. Klubs Bauflas wifamufchahs Augum-Stroumeeku mahjas uhtruve notureti, furrat wahrahfchoblitajeem tilfab dafcha-dus mahju lohpus, ka arti wiffadus faimneezibas rihkus un leetas pret fkladru mafku pahrdohs.

Bauflas teef. namma, 29. August 1873.

(Nr. 390.) Vreefchfehnd.: Ribbe.

(S. W.) Pag. teef. ftr. w.: J. Diekmann.

Salkasmuifchas (Grinbof) pagasta teefa (Doh-beles awrtufchi) usafzina wiffus parahdu dewejus un parahdneerus ta 17. April fch. g. nomirufcha Salkasmuifchas fchobmeitara Wikkell Sorgenfrey, ka tee ar fawahm parahdu wraffifchanahe un parahdu weedohfchanahe wifwehlatf libof 10. Okto-ber fch. g. pee fchitb pagasta teefas weedohdabe, ar to weelohdinafchana, ka wiffi tee, kas minnetu ilflehqifchanahe termintu neubus weemlejeufchees, ar fawahm wraffifchanahe taps atraditit un ar pa-rakhu flwejeem weh liffumeem darritib.

Salkasmuifchas (Grinbof) teefas namma, tai 8. August 1873.

(Nr. 225.) Vreefchfehnd.: A. Friedemann.

(S. W.) ftr. w.: A. Grin.

Sludinafchana.

No Jaun-Bornes muifchas waldifchanahe tohp zaur fcho fiamas darritib, ka Zuktes awrtufch un Ueberlauza fiefwehlt pee Daugawas firauma, ne fahit no dshjekka (Sifendahn) bud-damu dshwimufchu Jaun-Borne, tabs weezas laufmahjas: Urfchle, Kainifchli, Meicha mahjas, Lagowfa un Gailjanomo weh teem Jaun-Bornes muifcha ewraffameem liffumeem irr pahrdohdamas.

Jaun-Borné, tai 21. August 1873. 3

Jaun-Bornes muifchas waldifchana.

Krohna Wirzawas pagasta teefa darra fiamamu, ka tai 12. September fch. g. eefch tabu fchi wa-gasta Mahrsbut mahjahm teela uhtruve, furrat ficht, gohwelohepi, aitas, pubfas, wibrifchku drehbis un wehl daudf un dafchadas pee mahju buhfhanahe dertigas leetas vreefch wufdeenas wahrahfchoblitajeem pret fkladru mafku uf uhtruve pahrdohdas.

Kr. Wirzawas pag. teefa, tai 10. August 1873.

(Nr. 273.) Vreefch.: F. Rabing.

(S. W.) Teef. ftr. w.: Kag.

No Bledenes pagasta waldifchanahe taps uf aug-fkatas teefas ahwehlfchana tai 4. Oktober f. g. no Bledenes magafihmes 100 mehri tudju un 500 mehri meefchu pret fkladru mafku uf wahrahfchob-lifchanahe pahrdohft.

(Nr. 172.) Pag. wezz.: M. Baruf.

(S. W.) Pag. ftr.: F. Stobbe.

19. August 1872tra gadda no Ahmenes pagasta Kerrefchu fahbifchu irr fahajis no faweeem wezza-keem par Wezz-Aust un Augumufchu uf Zelgawas jekla furtmebms wiffa, Zablens Balfewifch, 20 gaddu weza, ar wifchdi dshwanem maiteem, ftruppu degganu un awata mafku, wabna fahfchelt un nabna biffcham. Wiffi, kas no fchi wiffcha to fiamatu, teef mihlt luhati, to zaur Schanku aw-einku Luttru mahjitaju Difton Schaulds, tam behdigam teewam Theodor Balfewifcham fiamamu darritit.

!! 50 rubl. fudr. pateizibas alga !!

Beriteles Benzehnu faimneekam, Jurim Glud-diam, to nafki no 20. uf 21. Augustu f. g. pee mahjahm no aplohka diwi firtg noiagti:

1) behrs firtg, widdeja leelumä, ar mafu bleffiti weeré, weze 8 gaddus, wehrts 75 rubl. fudr.;

2) galfchi behrs firtg, wamaft no auguma, bef nekahdabm zittabm fihmebm, weze 4 gaddus, wehrts 80 rubl. fudr.

Kas var fcheem fageem fizeem fkladras fiamas warr doht jeb tohs ufrahdbit, fur tee dabubnamf, Beriteles pagasta waldifchanahe jeb minnetam faim-neekam, dabuhs augfcha minnetu pateizibas alga.

15 rublus pateizibas mafkas

Fohla tam, kas warr weerabhtit, fur adabufjams tas tai nafki uf 20. Augustu no gannibabat fag-tais, galfchi rauds (fuchfa), 6 gaddi weze un 65 rubl. wehrts, tabs parahdms, newe ruhriths firtg. Sibmes: mafu balta fihmite weeré, ar galfcham frefcham un galfchu aftl, aites farri firtzi un aites fauls firtus. Labahs vreefchahs lahjas naga ewerabhtis un uf mugguru feblu weeta fwalwa nohehita. Sarna laifchama pee Difch-Grumdas wifweagares

Zehlab Kufowfky, pr. Gafenpoh.

Petroleum-lampas

vreefch firtus wajadibas, leela pulka; tapat arti wiffas pee lampahm weederigas dallas va weenat, petroleumu un nafka pahrdohd lehfi Zelgawu

Friedrich Kufener.

Zalfos.

Tai wehrwes pahrdohfchanahe bohde no E. Jacobfohn (lahfchu bohde), tohp wiffadas wiflains, fihda, nahna un bohnuiflas drabnas uf wiflabbalo wiffi wehrwetas un druffatas.

2

Kartupelkumiltus,

leclās un mašās dakās pehļ weenumehr fatrā
leclumā 3

Diewel & C.,

Stāder eelā Nr. 1, Rihgā.

Labs leels seenas pulkstens

pahrododams Jelgawā, šakā eelā, Rinkēwitscha
namūā Nr. 15, pee Content kunga. 1

Pirma forte almiņu ohgles, englīschu
keegelūs, kreewu keegelūs, ohfcha rit-
tenu lohtūs, egles, preedes, behrsa,
ohfcha un ohfolu dehtēs un plankas,
englīschu zementa tohu pahrodohšas par to
lehtāto tīrgu pee **Otto Hausmann,** 1
pee šara mahrtēem Jelgawā.

Par fmaggeem

diwikanschu meescheem maksā

gennu Dohbeles melderis **C. Petšēke.** 2

Leelu krahsumu

seeweefchu mantelu un jasku

wiffadās behrwēs un leclumā dabuja un weedahwa
par teem lehtakeem tīrgeem

Ludwig Zapfē, Jelgawā,

leclajā eelā Nr. 5, pretim kauditerim Dorchtani.

Alahls

no preeksch Dohbeles wahrteem pee šof-
sejas buhdams plawas ir pahrododams pee
atraitnes **C. Pfaffrodt** kundies Jelgawā,
Eser eelā Nr. 25.

Gruntihgs pikehrs

warr tulht labu weetu dabubr. Zelfananda no
Jelgawas us Rihgu teel aismokfata. Pehterburgas
forfaktē pee Gernudohšizās, Kalleja-eelā Nr. 5
pee **H. G. K. von Fransehe.**

Zslohseschana

tabš **Waskawas** lotterejas no 1870 g.
nabageem par labbn

noteel beš nelahdu tablahšzschanu

18., 19., 20., 21. Nowember f. g.

1600 winnestu par 84000 rubl., leela-
tais winnestis 25000 rubl.

Lohses ir par 1 rubl. 20 fob. dabunamas.

Zslohseschana

tabš **Waskawas** lotterejas no 1870 g.
par labbu **Aleksander Marijas** skohlat,
kurat Aprilī waijadsēja notikt, buhs

Nowemberi f. g.

750 winnestu par 39000 rubl., leclatais winnestis
10000 rubl.

Lohses par 1 rubl. 20 kap. ir dabunamas
Jelgawā, pašes-eelā Nr. 20, pee

Th. Walter.

Belgias un Rihgas

rattu smehri

pahrodoh lehti 9

Piccop & C., Jelgawā,

kantors pee tīrgus platšcha eepretim „Zehra“ trak-
teerim, Feiertaga namūā.

Wehrā leekama sūna!

Kad nu sčheem laikeem labbibas tīrgi zaur dšelszjēku pawairošchanu un luggo-
šchanas weelību lohti pahrgrohsīgi, tad bij mums tas cedohms Jelgawā weenu kan-
tori eerikteht kur warretu sūnas no zennu pahrgrohsīšanas no wairabl puffedm
šafneegt. Turklah arri eewest komunīfijas darrišanas labbibas andelē tas irr
labbibu ne virkt, bet pehz nodohstahm prohwehm apgabdat. Kad nu lihds šchim
mums jau ar dāšcheem semkohpjeem darrišanas irr bijušas un wehl daudsi kas pee
mums peenahkūšhi ne-isproht muhsu andeles iswešchanu labbibas pahrdohšanā, tik-
kai pehz tam kad škaidri ištahsta par derrigu eerikti atšhst. Zrr arri gaddijees, ka da-
šhi noschehlo ka mahjās, zennu nesinnodami, tam jeb tam lehti pahrdewuščhi; tad
to eewehrodami un atšaudamees us muhsu sluddinaschanahm turam šcho par waija-
dšigu tablahku ištahdrošchanu zeem. semkohpjeem pašneegt.

Labbibas pahrdohšchanu mehš apgabdam masā un arri leclā daudsumā. Zennu
pahrgrohsīschana zaur tam sūnana ka mums katru deenu nahl labbibas pahrdohšchana
preekschā un tadeht sūnam ko Rihgā un ko sčheitan maksa un arri zaur andeles awi-
schu šarnahm. Augstaku zennu šafneegt nēka pats pahrdeweis ir zaur tam eespeh-
jams, ka pee mums nahl peeprašfīšanas un arri sūnam kur labbiba wairabl waija-
dšiga un kurfaj kaufmannis augstako zennu maksa. Šaprohams ka semkohpis kas tik-
kai pahrneedelas, jeb pa pahri mehneščhi weenreiš pilsehtā eenahl no labbibas tīrgeem
mas ko sūnahs un pehz noschehlo, kad dabuhj sūnahst, ka zits pa tahdu pat prezji wai-
rahļ dabujis nēka šchis. Tadeht dohmajam ka neweenam nebuhš pašpehle, kad zaur
mums lihš šawis lauku roščojumus (augtus) pahrdohst. Par pahrdohšchanas apgab-
dāšchanu mehš aprehlinam 1% tas irr 1 kap. no rubla. Zrr ar gaddijees, ka pahrdē-
weis masahl peeprašfa un mehš no kaufmanna wairahl dabunam nēka prašfīhts, tad
sūnamis wiffa par prezji šalihgta maksa peekriht pahrdewojam, mehš tiklai weenigi
šawu procenti paturram. Ka wiffa us rīstigato un tairnako wihst teel isdarrihts, to
katrā briedi zaur grahmatahm un kwibtehm warram leezinahst, zaur ko ar zerejam
no wiffēem pilnu uftizzību mantohst. Arri gaddabs, kad semkohpi labbibu beš eepre-
schas šalihgšanas eewedd im tai deenā šlīhts tīrgus gaddabs, tomehr teel speestī
šawu prezji par lehtu pahrdohst, jo atwakkat jau neweens neweddihš. Šchē atkal is-
lihdschē mehš ešam spīhkeri eeriktesjūšhi kur karris, kas prezji eewedd un newarr pah-
dohst, warretu noguldihst lihds kamehr zenna labbata paleel. Maksa par to buhtu
1 kap. par pūru us 14 deenahm.

Kas grib pahrlēezinatees un tablahk iswazatees par šcho sūnu, to lubdjam laip-
nigi pee mums peenahkt

Piccop & Co. Jelgawā.

Kantors pee tīrgus platšcha, eepretim „Zehra“ trakteerim.

Jelgawā. Labbibas Jelgawā.

un zittu lauku raščojumu pahrdohšchanu pehz nodohstahm
prohwehm apgabda 8

Piccop & C., Jelgawā.

Kantors atrohnahš pee tīrgus platšcha (Paradenlah), eepretim „Zehra“
trakteerim, Feiertaga namūā.

W. Niemann grahmata drukkatawā un
litografijā **Keepajā** wehl September meh-
nesi ištahls:

Keepajas **Katweefchu** kalenderis (awehki-
nahšis preeksch Keepajas puffedm).

Turpat irr jau apgabdat:

Wezais **Deems** wehl dšhwo no **K. Hoff-**
mann, latwīstī pahrzelts no **Ch. Trautmann.**

Wezakeem un **behrneem** no **K. Harmsa.**

Zanna **kreewu** **walodas** **wahziba.** It
itwahšhi preeksch pašchu mahzīschanahš, apgab-
data no **K. Lytng.**

Dribs ištahls:

Weštire jeb **pašaules** **štahsti** no **W.**
Sattmann.

Labs **dehts** no **K. Hoffmann,** latwīstī pahrzelts
no **J. Schwanberga.**

NB. Katweefchu **manuskripti** teel **katrā**
laisā atwirkti.

Peē

J. W. Steffenhagen un **dehla,**
Jelgawā, nuwat tappa gattawa un irr
dabujama:

Kurfemes
wezza un jama

Paika-grahmata

us to gaddu

1874.

Ar bildehm puščkota.
Maksa eeseeta 10 kap. un 100 ne-
eeseetas 6 rubl. fudr.

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens Kungē, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinnas. Ta Deewa mahzitaja Jahua Parahditšanas grabmata.

Sinnas.

Jelgawas aprinka komiteja no lutteru palihdsibas lahdes tai laikā no 1. Janwar — 1. Juli 1873 irr fanehmusi starp zittahm dahwanahm no latw. draudsehm schihs:

no Rindes-Birsгалles	10 rubl.	— kap.
" Jelgaw. latw. lauk. dr.	41	" 20 "
" Wahnes dr.	20	" — "
" Semites dr.	28	" 20 "
" Bahrbeles dr.	22	" 74 "
" Saklas muischas dr.	23	" — "
" Walles dr.	25	" — "
" Randawas dr.	35	" — "
" Stendes-Spahres dr.	43	" 85 "
" Schaines dr.	26	" — "
" Sabillas dr.	15	" — "
" Balgalles dr.	10	" — "

ar wissahm tahm zittahm dahwanahm un teem no 1872. g. atliffuscheem 1594 r. 20 l. bij kohpa 1982 r. 30 l. No tam tappa isdohiti: 880 rubli nosuhititi Pehterburgas galwas komitejai; 300 rubli preeksch mahzitaja Boneweschā; 100 rubl. preeksch Bonemunes kestera mahjas; 200 rubli preeksch weenas behdigas mahzitaja atraitnes ar maseem behrneem, u. w. z.; kohpa isdohiti 1570 r. 15 kap. Schihs sinnas par teem beidsameem 6 mehnescheem pasneedscht schi komiteja peeminn, ka wiina lihds ar Leepajas un Zehlabstattes komitejahm irr plaschakas sinnas par palihdsibas lahdes darboschanohs latwiskā wallodā schinni gaddā isflaidusi laudis, lai arri latweeschi wairahl eepasibstahs ar scho kristigu mihlestibas darbu. Bes tam komitejai wehl japeeminn weena waijadriba, kurrat ar fawu taggadeju mantibu nespehj lihdscht un kas us to firsnigako tizzibas beedreem pee firds irr jaleek. Ta leeta irr schi: Witebskas gubernā Reschizas aprinki, Worlandes muischā un meestā irr jau preeksch kahdeem 40 gaddem apmettuschees us dsihwi daudsi lutteri, kurre skaitis schinnis gaddos pee-audsis lihds 1000; leelais pulks irr semmes strahdneeku un maj tahdu, kam kahdas mantibas pee rohlas buhtu. Schi draudsite peekriht pee Bologkas basnizas un mahzitaja, kas no winneem 200 werstes tahlu. Kad nu us tahdu

tahsumu garriga apkohyschana grubti isdarrama, tad at Kursem. konsistorijas atlaufchanu Lasdones zeem. mahzitajs, kas Worlandeescheem tuwaki peefneedsams, irr usnehmees winnus garrigi kohpt un ik 4 nedekas 1 reis tur deewa kalposchanu turreht. Bet schai draudsei arri nau ne basnizas ne zittas peeklahjigas ruhmes preeksch deewakalposchanas un ta taggad tohp turreta kahda ne leela krohga ruhme, ko muischas waldischana preeksch tam dewufi. Tapehz tad tee tizzibas beedri Worlandā no wiskas firds ilgojahs un dohma, ka warretu few basnizianu panahkt. Behz risses un isrehkinaschanas, kad arri buhwmateriali un peeweschanu neskaita lihds, buhwe isnahktu us 3000 rubl. Dee wahzu lohzeekli no schihs Worlandes draudses irr apnehmuschees gahdaht par 1000 rubl. un 2 no winneem usnehmahs gahdaht material; tee latweeschu draudses lohzeekli atkal irr apnehmuschees wissu peewest un arri 1000 rubli us tam doht; Worlandes dsimtskungs wehl nau pilnōs gaddos un wiina kuratori irr tik to apsohlijusch, ka to grunts gabalu preeksch basnizas dohs bes maksas. Ta tad preeksch schi darba isdarrischanas truhkt wehl 1000 rubl. un kad kristiga tuwaku mihlestiba tene-apschehlojahs par teem starp zittas tizzibas laudihm iskaisiteem lutteru brahkeem un nepalihds teem fawu basnizianu eegahdaht, ap kurre tad wissa kristiga draudses dsihwe warretu selt un sekmihi tahlahk augt, tad schai buhwei japaleek us ilgaku laiku ne-isdarritai un teem tizzibas beedreem irr tas garrihgs truhkums joprohjam jazeesch. Bet kas wiannus tur speesch, to buhs lihds fajust arri mums, arri wisseem muhju tizzibas lohzeekleem, kam Deews dohd baudiht to fwehtibu, ka muhju garrigai dsihwei irr fawu stipri pamatti un wissa kahrtiba basnizleetas. Mehs effam weenas meesas lohzeekli, kurras galwa irr Kristus (Ewes. 4, 15) „Un kad weens lohzeeklis zeesch, tad wissi lohzeekli zeesch lihds.“ (1. Kor. 12, 26.). Tapehz tad schinni waijadriba Jelgawas aprinka komiteja no lutteru palihds. lahdes, kurras aprinkim peekriht arri Worlandeeschi, nahk wissupirms pee wisseem lutteru brahkeem, kas pee schihs komitejas peedalliti, pee Jelgawas un Tulkuma wirspilsneeziabas laudihm un lihds tohs un tahlaki arri wissus zittus us to firsnigako, lai wiini ar fawahm luhgschanahm un mihlestibas dahwanahm mihli palihdsetu, ka Worlandē basnizina warretu tapt usbuhweta. Kas fawu mihlestibas dahwanu us to grabbetu pasneegt, lai to mihli nodohd jeb peesuhtha schihs komitejas kasseerim, Jelgawas kaufmannim Rantonsk

L. ar to ihpaſchu peeminneschanu, ka ta dahwana lai eet preeſch Worcklandas baſnižas.

No lutteru palihdi. lahdes, Zelgaw. apr. komiteja.

Jrlawas draudse fen jau wehlahs ſawu miſku baſnižu redseht ar tohri puſchlotu, bet lihdi ſchim wianas ilgoſchanahs nau warrejusi peepilditees. Taggad dir-dam, ka nu to leetu grihb ſtipri pawest uf preeſchu un naudu preeſch tam ſagahdaht. Wehl Septembera meh-nesi grihb nahloſchai buhwei par labbu garrigu konzerti Jrlawas baſniža noturreht; pee konzertes ſinnams leelo dallibu nems Jrlawas muſikkohris, no Behting t. wad-dihst. (Taggadeja Jrlawas baſniža irr no muhra no Kurs. ritterschafstes usbuhweta un 19. Juni 1824. eefwehtita. Ta wezza muhru baſniža bij 1820. gadda ar uggumi aifgahjuſi.)

Smiltenes draudse 5. August eewests par palihga mahzitaju Gaethgens. To paschu deenu baſniža notur-rela garriga konzerte, kurras eenahſchanas atwehletas preeſch ſkolas ehrgelu eegahdaschanas kahdai pagasta ſkolai. Baſnižai pretti tohpoht buhwehts jauns ſkolas nams, draudses meitu ſkola, preeſch kurras Bah-nusch muſichas ihpaſchneeks 5 tuhst. rublus ſchinkojis, un Smiltenes ihpaſchneeze v. Baudan leelmahte to wai-jadſigu materiala dahwinajuſi. (Mahj. weef.)

Petrosawodſka Dlonex gubernas galwas pilſehta 5. August eefwehtija jaunu lutteru baſnižu; ta nauda preeſch buhwes bij pa dalkai no krohna, pa dalkai zaur mihleſtibas dahwanahm ſakrahta. S.

Ta Deewa mahzitaja Zahna Parahdiſchanas grahmata.

4. Kas no ſchihſ parahdiſchanas mums jam ahz ahs? No tahm septin grahmatahm mehs mah-zamees, ka Zahna laikds ne ween ahriigi eenaidneeki to draudsi wajaja ar behdahm un afins-ifleeschanu, bet aridſan eefſchigi eenaidneeki to draudsi pohſtija: wiltigi praweeschi jeb mahzitaji, kas nahza awju dreh-bes, bet no eefſch-pufes tee bij plehſigi wilki, kuru augſi bij draudses isphoſtitſhana (Mat. 7, 15—16) un no kureem aridſan Bahwis, no teem Schwefescheem ſchkiridamees papreeſch ſludinaja, Ap. Darb. gr. 20, 29—30 „es to ſinu, ka pehz manas aifeeschanas pleh-ſigi wilki pee jums eelaufisees, kas to ganamu pullu ne ſaudsehs, un no jums pascheem wihri zelsees pahrwehrtitas leetas runadami, ka tee tohs mahzektus nowehrfch fewim palak.“ No tahdeem isphoſtitajeem draudsehm gruhstaki nahzahs ſargatees, jo tee nahza ne ka wilki jeb eenaidneeki, bet ka awis jeb draugi, tee nahza ar mih-ligeem wahrdeem, it ka tee mekletu draudses labumu. No muhſu grahmatahm mehs nu ſkaidraki mahzamees, ka tahda wiltiga mahziba irr diwlahrtiga; weena zeh-lahs no Juhdeem, kas gribbeja tohs, to Kristus at-

ſwabbinajis, atkal apafsch bauſlibas juhga ſpreest, lai atmest tizzibu un ar bauſlibas darbeem nopelnahs to Deewa-walſtibu; tee tureja Kristu par zilweku ween, kas zita dehl nau wiſs nahzis, ka ween ar ſawu mahzibu tohs bauſchilus mahziht un iſtahiſtiht un mums ar ſawu preeſchſchmi palihdeht, lai tohs peepildam; tee ſau-zahs par Gbjoniteem t. i. nabageem, kas gara na-bagi buhdami ſawa ſapraſchanu newareja eenent Gwan-gelijuma mahzibas, ka Kristus pateefs Deews un zil-weks ar ſawu nahwi muhs atpeſtijis no grehka ſohdibas, un ar ſawu augſchamzelschanu mums ſagahdajis to muhſchigu dſihowſchanu. Winu mahzibu ſauza par Gbjonitiſmu, kas wilkabs zauri zaur wiſu paſaules muhſchu; winu pehdas ſtaiga tee, kas to negrihb tizeht nedſ peenent, to ar paschu ſapraſchanu newarr ſapraſt, un tura, ka ar paschu taiſnibu warr taiſni tikt preeſch Deewa. Ohtra kahrtu wiltiga mahziba zehlahs no pa-ganeem, kas kriſtigu draudse eegahjuſchi, ſawu paganu-gudribas-mahzibu gribeja uſtureht un ziteem uſkraut. Tee mekleja wiſus Deewa noſlehpumus iſdibinacht un iſ-gudroht un ſanzahs par Gnoſtikeem t. i. ſinatajeem, turedami, ka zaur ſinaſchanu zilweks tohp peſtihts un Deewa walſtibas mantineeks, un ſwabads no bauſlibas juhga un ſohdibas, un ka ſinatajs wairs grehtu ne dara; wiini to ſwabadibu tureja par launuma apſegu un drohſchi padewahs meefas kahribahm, ſazidami, ka ſinatajs grehtu nedara, ar tahdu mahzibu leelu apgreh-zibu eewesdami kriſtigu draudse. Sawu gudribas lep-niba tee no Gwangelijuma mahzibahm noſmehta ſawas gudribas mahzibas, tohs wahrus paturedami, bet tohs notikumus leegdami; ta tee leedsa kriſtigas tizi-bas pamatu: Deews irr parahdihts meesa 1 Tim. 3, 16, ka Kristus deewa dehls, pateefs zilweks tapis, miris par muhſu grehkeem, un trescha deena augſcham-zehlees, ſchohs ſwehtus notikumus norahdidami tik par lihdiſbahm. Winu mahzibu ſauz par Gnoſtiziſmu; pret wineem apleezina Zahnis 1 gr. 2, 22 „kursch irr tas meklulis, ja ne tas, kas aiſleeds, Jesu eſam to Kristu? Schis irr tas Preti-Kristus, kas aiſleeds to Zehwu un to Dehlu.“ Schi wiltiga mahziba wilkabs tapat ka ta pirma zaur wiſu paſaules muhſchu. Weena ſiaww pret ohtru un grihb weena ohtru uſwareht un draudse waldiht; un laikam weena, laikam ohtra mahziba dabu to wirſrohku. Wezo Gnoſtiku pehdas ſtaiga muhſu deenas tee, kas augſtai gudribai palak dſihda-mees, aiſleeds Gwangelijuma weenteesigo mahzibu no Kristus peedſinſchanas, nahwes un augſchamzelschanas; un ta ſludinafchana no Kristus, ta kruſta ſiſta wehl muhſu deenas Juhdeem par peedaufſchanu un Greekeem par gekibu (1. Kor. 1, 23.), ta wiltiga mahziba eefſch draudses, to ſkaidru Gwangelijumu ſajaukdama ar pa-ſaules leekahm gudribahm, ir tas eefſchigs eenaidneeks jeb Pretikristus, kas leeds tai Deewa-walſtibai nahkt.

Muhfu grahmatás tas Kungs Jesus muhs pamahza, fargatees un isbehgt no abahm wiltus = mahzibahm, tad winfch mums buhs par patwehruumu pret teem ahrigem eenaidneekem, kas to draudsi eenihd un waija un sawá atspihdeschanas deenâ muhs eeweddihs sawá preekâ. Bet tahs septinas draudses naw ta Kunga Jesus wahrdus gruntigi pee frids nehmuhschas; jo pehz 600 gadem tas Kungs no winahm sawu lukturi nostuhmis, un wisa Mas-Asijas seme, kura kristigas draudses seedeja, nu stahw apakfch Moameda tizibas jeb Islama waldifchanas ispohtita un gul garigâ meegâ. Par tahm septinam draudsehm wehl gribam doht sinas, zil spehjam. Gmesû, kur bija tas lelais Dijanes deeweklis, daudf gadus strahdaja Bahwils, pehz winna Timoteus un Jahnis. Ghwesas bija leels teizams pilsehts pee Widus-juhras. Smirna aridsan leels andeles-pilsehts pee Widus-juhras; pehz Jahna laikeem tē bija teizams bislaps Polikarpus, kas sawu draudsi ganija us Jesus ganibahm un tai 168. gadâ sawas leezibas deht zeeta to nahwi ar uguni apakfch ta Keisara Mark Aurelija. Wehl tagad tur irr kristiga draudse un kristiga mifione. Pergamus, pee melnajs juhras krasteem, preekfch Kristus bija kehina galwas-pilsehts, ko Rohmeefchi uswareja, tagad mas pilsehtinfch, Diatira eekfch Lidijas us Mas-Asijas rihteem, tagad irr mas Turku meestinfch. Sardes, Lidijas lepnais walts-pilsehts, wairs nestahw; tilai druppas apleezina winnas aigahjuschn gohdibu. Wiladelfia, mas pilsehtinfch Lidijas walsti, wehl tagad stahw, apdshwohts no daudf Greekem, kas wehl turahs pee kristigas tizibas. Padoizea, leels pilsehts Brigijas walsti, no Mongokeem t. 1402â gada pawisam ispohtita. Par scho pilsehtu draudsehm un winu notikumeem mums zitas sinas nam nekahdas.

II.

Ohtra parahdischana tee septini seegeli.

4—8, 1.

1. Usfahlfchanas wahrdi 4, 1. debefs durwis atwerahs un weena balfs kâ basuhnes balfs runa us Jahni: usfahp fchurp: es tew rahdischu, kas pehz buhs.

2. ta parahdischana 4, 2—5. — ta parahdischanas weeta irr debefs, kura Jahnis gara parants. Tē winfch reds Deewa gohdibu, kâ Gsajas 1, 1—3, un Gzeffels 1. Deewa gihmis bija lihdsigs tam alminam jaspis un sardus, 1, 5. farlans kâ uguns un purpurs, no kureem zilweka ojs baidahs; tee apfihme ka Deewa waiga spohschumu zilweka azis nedrihst usfaktitees, jo winfch irr fwehts un talfus un dshwo nepee-eetamâ gaischibâ (1. Tim. 6, 16.) bet apkahrt tam gohda krehflam bija ta warrawihlfne, ta deribas fihme,

kas isfkatijahs kâ smaragds t. i. safsch ko azis labprahst usfatahs, jo tas nepee-eetams Deews parahdahs zilwekeem eekfch schehlastibas deribas. 2—3.; no ta gohda krehfla iseet sibini, pehrfoni un balfs kâ Sinai-kalnâ, ar kureem tas fwehtais Deews apdraude wifus radijumus, un aridsan septini degofchi eljes-lukturi, kas ir tee septini Deewa gari prohti ta fwehta gara schehlastibas dahwanas, ar kurahm tas schehligais Deews eepreezina wifus radijumus (fl. 1, 4) 5. un glahses juhra, kristalam lihdsiga, t. i. spohscha, jo pee tahs gaismas Dehwa nau neweena pahrmihfchana nedf pahwehrfchanas ehna. (Jahn. 1, 17.) 6. Apkahrt tam gohda krehflam bij 24 krehfli, us teem fehdeja 24 wezajee ar baltahm (preefteru) drehbehm un selta (kehniu) frohneem; tee wezajee, lihdsigi teem 24 Israeta preefteru rindu wezajee, irr preekfchfihme tai fwehto draudsei, kas sawâ peepildifchanâ debefis Deewam kalpohs kâ preefteri un ar winu waldihš kâ kehni. 4. Wifsapkahrt tam gohda krehflam bij fchetri lohpi (jeb labaki tulkohts: dshwee, jeb dshwodami) lihdsigi lauwai, telam, zilwekam un ehrglam ar spahrneem un azihm, ka ari Gzeffels redseja nod. 1. un Gsajas nofauz 6, 2. par Seraweem (jeb zitur tee faukti par Kerubeem), kas ir preekfchfihmes wifai redsamai radibai, kâ ta buhs peepildifchanas laika 6—8. tee bes mitefchanas flawe to Kungu: fwehts, fwehts, fwehts irr tas Kungs u. t. pr. bet tee wezakee nometahs seme un met sawus frohnus preekfch ta gohda krehfla un fauz: Kungs tu esi zeenigs dabuht gohdu un flawu un spehku. Ta draudse tapat kâ wisa radiba ir ta Kunga gohdibas pilna. 8—10.

Deewa rohkâ Jahnis reds grahmatu no eekfch- un ahropufes aprakftitu un ar septineem seegekeem apsegeletu. Ta grahmata bij rufi, fatihiti weens ap ohtru, ikatriš aisseegelehts, pehz Rohmeefchu testamentes-rakstu mohdes. Pate Rohmas walts ir tas mirejs, kas to testamentes rakstu rakstijis; tam mantineekam tee seegeli ja-usplehfh jeb ja-atraifa 5, 1. Bet neweens nei debefi nei wirfemes nei apakfch semes newarreja to grahmatu atdariht, tã ka Jahnam par to gaušchi bij jaranda. Bet weens no teem wezajeeem faka: Neraudi! redsi tas lauwa no Juhdas zilts (1. Mohf. 49, 9) un ta Dahwida fakne (Gsaj. 11, 1) irr uswarejis, atdariht to grahmatu. Tas ir Kristus; to nu reds Jahnis to wezejo widu stahwam kâ jehru it kâ nofautu, ar septini rageem un azihm, kas irr tee septini Deewa gari; tas panehma to grahmatu. Kristus irr tas mantineeks, kas Rohmas walsti usnemš. 2—7. Tapehz pecluhdi to jehru un wiau flawe wifas raditas leetas: papreekfch tee wezajee ar kohflehm un kwehpinafchanas kauseem, kas ir to fwehto luhgfchanas un dseedadami: tu esi zeenigs to grahmatu nemt un winas seegelus atraisht, jo tu esi nofauts tapis un tu muhs esi Deewam atpirzis

ar tawu asini no wifahm ziltihm un walodahm un laudihm un tautahm, un muhs est darrijis par fehnineem un preestereem muhsu Deewam un meh's waldisim wirf semes (prohti: kad winsch buhs to semes walfstibu eemantojis, tapat ka tagad debefis). 8—10. tapat dseeda tee engelü pulki 11—12, un wifä radijumi 13—14.

3. Tee seegeti tohp usplehsti 6—8. 1. Tas jehrs tohs seegetus pa kahrtahm usplehstdams, eemanto fawu eemantojamu teefu lihdi pasfaules galam. Kas tais usplehstds rulös iffaträ stahw rakstihst eefschä, to Zahnis dabu redseht parahdischanä. Tee seegeti rahda mohzibas jeb sohdbas, ar kurahm Rohmas walfstis tohp isnihzinata un pohstita. To pirmo tschetri seegetu sohdbas parahdahs ka jahtreefi, ka aridsan Zakarias jahtneekus redseja sawas parahdischanas 6. nod., bet tohs pirmohs tschetri seegetus Zahanam eerahda tee tschetri lohpi (fl. 4, 6) jo tahs 4 pirmahs sohdbas zetahs no radibas leetahm. 1—8.

a) pirmais seegetis 1—2. jahtneek's us balta sirga; rohka stohps un galwa uswaretaja krohnis. Schi parahdischana sihmejahs us teem leeleem kareem ar fweeschahm tautahm, kuras uswardama Rohma tomehr fawu spehku istehreja.

b) ohtrs seegetis 3—4. jahtneek's us farkana sirga, rohka leels sohbins; winsch atnehma to meeru no semes, ka tee nokautohs sawa starpa. Schi parahdischana sihmejahs us teem breefmigeem eefschwalst's kareem, zaur kureem Rohma pate fawu spehku samaitaja.

c) treschais seegetis 5—6. jahtneek's us melna sirga; rohka swars, un bals atskaneja: weens meh's kweeschu pa weenu gras un trihs mehri meeschu par weenu gras, un to elji un wihnu nefamaita! Schi parahdischana sihmejahs us bada-laikeem, kas Rohmu samaitaja. Darba wihram pahrtikschanas ikdeen waijaga weens meh's kweeschu, jeb trihs mehri meeschu; gras is irr deenas-alga (Mat. 20, 2). Bada-laikös wihrs til nopelna fawu pascha pahrtikschanu; seewai un behrneem peetruhst. Bada-laikös wifwairak zeeesch tee nabaga laudis, kas no rohkas-darbeem dsihwo, bet augsto kahrtu laudis no bada masaki zeeesch; jo lepnibas un fahrumu leetas weeglafi warr eegahdatees, elji un wihnu nefamaita.

d) zetortais seegetis 7—8. jahtneek's us peleska sirga; wina wahrds: „nahwe“; ele tam gahja pakaf, lai tuhliit aprij tohs nonahwetus. Schi parahdischana sihmejahs us meh'reem, kas Rohmas pawalstneekus nonahweja.

Zaur schahm wifahm tschetri mohkahm semes zetortai teefai buhs nokautai tapt. 8. tee seegeti, kas nu

nahf sihmejahs us garigahm leetahm, pee kureem teem „lohpeem“ naw nekahda daliba.

e) peektais seegetis 9—11. Zahnis reds apafsch ta kwehpinajama altara to zilweku dwehseles, kas bija nokauti ta Deewa wahrda un tahs leezibas deht; wina nahwe bij Deewam patihkams upurs ka kwehpinaschanas smarsha; tapehz wina dwehseles apafsch ta kwehpinajama altara glabatas. Tahs dwehseles brehze: zil ilgi, tu fwehts un patefigs walditajs, nefohdi un ne-atreebji muhsu asini pee teem, kas wirs semes dsihwo. Rohmas keisari un pawalstneeki kristigo leezineeku asinis ar fraumehm bij islehjuschi un fawus labakohs laudis paschi nonahwejuschi few pascheem leelu wainu padarijuschi; tapehz tahs bewainigas asinis zetahs pret Rohmu un nosauz pahw wina Deewa atreebschamu. Bet tee dabu baltas (preesteru) drehbes un teem tohp fazihst, lai wehl masu laiku dufs, jo wina skaitls wehl naw pilnigs un wehl ziti taps nokauti, tad tikai nahks ta atreebschana.

f) festais seegetis 6, 12—7. Zahnis reds semes trihzeschamu, ta faule tohp melna un ta mehnefs ka asins, swaigsnes krita no debefis, ta debefis aigahja ka fatihsta grahmata (ruki) wifä kalni un salas kustinajahs — (wifä pasfaules stiprumi kustahs) — tee fehnini wirs semes, tee leele lungi, bagatee un wirfneeki, swabadi un kalpi apflehpahs un fazija us teem kalneem: „krihtet par mums un apflehpeet muhs no ta waiga, kas fehsh us ta gohda krehsla un no ta jehra dusmibas; jo Wina dusmibas leela deena irr nahkusi, un kas warr pastahweht?“ 12—17. Schee wahrdi apshyme pehz ta praweescha Joela 2, 10; 3, 20 un Esaj. 2, 19 un Dsejas 10, 8 wahrdeem leelu sohdbibu. Bet scha naw ta pastara sohdbiba, jo tas gals wehl naw flahst; tas septitais seegetis wehl naw atrahstis; bet ta sohdbiba, kad tas Kungs Jesus nahks uswareht to pasfaules walfstibu, kas pret wina karoja, un eezelt fawu meera walfstibu wirs semes. Skatees par to skaidraku parahdischamu 19a nodata.

Behz tam Zahnis redseja 4 engelus us teem 4 semes stuhreem stahwam, kas tohs 4 semes wehjus tureja, lai nekahds wehjsch nepuhstu neds wirs semes neds wirs juh-ras, neds pee jebkahdu kohku 7, 1. ta meera walfstiba fahkshs. Wehl Zahnis reds, ka weens engel's brehza us teem 4 engeleem, kam wara bija dohta, to semi un to juhru samaitahst 7, 2 (tas irr tee tschetri semes wehji 7, 1.): nefamaitajeet neds to semi neds to juhru neds tohs kohkus, kamehr meh's apsegelesim muhsu Deewa kalpus pee wina peerehm 3. Tas seegetis, kas us teem likts tohp, ir tas jaunais wahrds 2, 17.

(All vreeeschu wehl.)